

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЩОДО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА МІСЦЕВИМИ ПОДАТКАМИ

Основою здійснення бухгалтерського обліку та оподаткування за місцевими податками на підприємствах різних типів і організаційно-правових форм господарювання повинна бути нормативно-правова база. Основним нормативно-правовим документом є Податковий кодекс України, яким визначено механізм оподаткування за місцевими податками в частині визначення платника, об'єкта, бази та ставок оподаткування, податкових преференцій, порядку обліку, звітності та адміністрування зобов'язань за місцевими податками до бюджету.

Ефективна та раціональна організація обліку розрахунків за місцевими податками згідно з податковим законодавством на підприємстві передбачає вибір методичних прийомів, способів і процедур організації та ведення з числа визначених законодавством про оподаткування. Формування облікової політики щодо розрахунків за місцевими податками напряму залежить від чинної системи оподаткування, яка визначає механізм розрахунку зобов'язань перед місцевими бюджетами та відображення їх в обліку. Тому необхідно на практиці запровадити окремий підрозділ “Організація обліку розрахунків за місцевими податками” до розділу “Організація обліку розрахунків за податками” Наказу про облікову політику, який створюється з метою встановлення методичних засад щодо відображення в обліку розрахунків за місцевими податками згідно з бухгалтерським і податковим законодавством, застосування якого сприятиме належній організації обліку на підприємствах.

Підтримуємо ідею професора Ю. Ю. Мороз, щодо необхідності створення системи обліку розрахунків за податковими платежами, яка має відповідати їх сутності як інструменту розподілу доходів, що насправді притаманно податковій системі. Зокрема, заборгованість підприємства за податковими зобов'язаннями повинна відображатися на рахунку 64 “Розрахунки за податками і платежами” у розрізі двох субрахунків: 641 “Розрахунки за загальнодержавними податками”; 642 “Розрахунки за місцевими податками” [1, с. 199].

Опираючись на особливості оподаткування визначені у правовому полі Податкового кодексу України вважаємо за доцільне представити зобов'язання за місцевими податками на субрахунку 642 “Розрахунки за місцевими податками” до рахунку 64 “Розрахунки за податками та платежами” у наступному вигляді:

- 642.1 “Розрахунки за єдиним податком третьої групи” або ж “Розрахунки за єдиним податком четвертої групи”;
- 642.2 “Розрахунки за податком на майно”;
- 642.21 “Розрахунки за податком на майно, відмінне від земельної ділянки”;
- 642.22 “Розрахунки за транспортним податком”;
- 642.23 “Розрахунки за платою за землю” ;
- 642.231 “Розрахунки за земельним податком”;
- 642.232 “Розрахунки за орендною платою”.

Витрати за єдиним податком третьої групи відображаються в складі адміністративних витрат. При цьому, такі юридичні особи в більшості являються суб'єктами малого підприємництва, яким надано право обирати форму ведення обліку: загальну або ж спрощену.

Четверта група спрощеної системи оподаткування – це особлива група, на якій перебувати можуть лише сільськогосподарські товаровиробники. Пропозиції щодо покращення обліку розрахунків за єдиним податком представлено в монографічному дослідженні “Облік та аудит розрахунків за податками на сільськогосподарських підприємствах” [2, с. 212].

Облік розрахунків за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки ведеться з дотриманням принципу формування витрат підприємства. Виходячи із того, що зобов'язання за таким податком нараховується за рік, така операція в обліку знаходить своє відображення в складі рахунку 39 “Витрати майбутніх періодів” з поступовим списанням на витрати на виробництво, загальновиробничі витрати та адміністративні витрати, за умови погашення заборгованості за такими зобов'язаннями.

Витрати зі сплати транспортного податку слід відносити до складу загальногосподарських або адміністративних, використовуючи при цьому відповідно рахунки 91 “Загальновиробничі витрати” та 92 “Адміністративні витрати” в залежності від функціонального призначення об'єкта оподаткування.

Відповідно до п. 18 П(С)БО 16 “Витрати” сума податку на землю включається до складу адміністративних витрат, тому що до них відносяться податки, збори й інші передбачені законодавством обов'язкові платежі, крім податків, зборів і обов'язкових платежів, що включаються у виробничу собівартість продукції, робіт, послуг [3]. Отже, зобов'язання за податком на землю враховуються до складу рахунку 92 “Адміністративні витрати”.

Запропонована система аналітичних рахунків дозволить суб'єкту господарювання сформулювати якісний обліковий інформаційний продукт щодо зобов'язань за місцевими податками. Це дозволить забезпечити корисною інформацією користувачів. Недоліком є більша трудомісткість, але в цьому випадку підвищення трудомісткості призведе до більш позитивних результатів щодо розрахунків за місцевими податками.

1. Мороз Ю. Ю. Облік податкових платежів підприємства / Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2013. Вип. 1. С. 196-207. 2. Плахтій Т. Ф. Облік та аудит розрахунків за податками на сільськогосподарських підприємствах. Монографія. Вінниця: Вид-во ПП “ТД “Єдельвейс і К”. 2012. 312 с. 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року № 318.